

prima instanță: V. Garabagiu

dosarul nr. 2rac-241/18

instanța de apel: N. Simciuc, I. Țurcan, V. Cotorobai

DECIZIE

1 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Grand-Garanovschi” Societate cu Răspundere Limitată, Tudor Ambrosi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului insolvenței Societății Comerciale „Grand-Garanovschi” Societate cu Răspundere Limitată, Tudor Ambrosi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vest-Resurs” cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Grand-Garanovschi” Societate cu Răspundere Limitată, Tudor Ambrosi și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 12 mai 2016, administratorul insolvenței SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vest-Resurs” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 august 2014, între SC „Grand-Garanovschi” SRL și SRL „Vest-Resurs” a fost încheiat contractul de arendă a 29 de cisterne pentru păstrarea vinului-materie primă, în volum de 101500 de decaltri (dal).

A menționat că conform condițiilor contractului prevăzute la pct. 2.1, pct. 4.2, plata pentru serviciile de arendă constituie 20300 lei lunar.

A relevat că din motivul că la o cisternă a apărut scurgerea vinului pe la cusătura de sudare, la 1 decembrie 2014, părțile au semnat adendum la contractul din 12 august 2014, prin care s-a modificat costul serviciilor, astfel încât plata pentru serviciile de arendă din 1 decembrie 2014 va constitui 19600 de lei lunar.

A explicat că în conformitate cu condițiile contractului, arendatorul SC „Grand-Garanovschi” SRL a perfectat lunar facturi de expediție și acte prin care se constată îndeplinirea serviciilor de arendă acordate, care au și fost confirmate de firma SRL „Vest-Resurs”, prin semnarea lor și prin aplicarea amprenteii ștampilei.

A indicat că până în prezent SRL „Vest-Resurs” a achitat pentru arendă numai suma de 15000 de lei din 385565,28 de lei. Astfel, la data de 3 mai 2016, datoria firmei SRL „Vest-Resurs” față de SC „Grand-Garanovschi” SRL constituia 370565,28 de lei.

A notat că la 9 noiembrie 2015, prin notificarea prealabilă privind rambursarea datoriei, SC „Grand-Garanovschi” SRL a solicitat SRL „Vest-Resurs” stingerea datoriei, însă până în prezent datoria nu a fost stinsă, fapt ce determină o neexecutare intenționată.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 513, 572, 583, 753 Cod civil, art. 32, 62, 84, 166-167, 174-175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Vest-Resurs” în beneficiul SC „Grand-Garanovschi” SRL a datoriei în sumă de 370565,28 de lei și a taxei de stat în sumă de 11117 de lei.

Prin hotărârea din 14 iulie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea.

A fost încasată de la SRL „Vest-Resurs” în beneficiul SC „Grand-Garanovschi” SRL cu titlu de datorie suma în mărime de 20565,28 de lei.

A fost încasată de la SRL „Vest-Resurs” taxa de stat proporțional sumei admise din acțiune în mărime de 616,95 de lei.

A fost încasată de la SC „Grand-Garanovschi” SRL taxa de stat în sumă de 10500 de lei.

În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost ridicată cauza civilă de la examinare în ordine de apel și expediată Judecătorei Botanica mun. Chișinău pentru corectarea omisiunii comise în dispozitivul hotărârii supuse apelului.

Prin încheierea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Central, au fost corectate erorile și omisiunile din hotărârea din 14 iulie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău.

A fost înlocuit în alineatul doi și trei din dispozitivul hotărârii din 14 iulie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, cuvintele SRL „Vesr-Resurs” cu cuvintele SRL „Vest-Resurs” și expuse alineatele doi și trei din dispozitivul hotărârii din 14 iulie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău în următoarea redacție și anume că a fost încasată de la SRL „Vest-Resurs” în beneficiul statului taxa de stat proporțional sumei admise din acțiune în mărime de 616,95 de lei, a fost încasată de la SC „Grand-Garanovschi” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10500 de lei.

Prin decizia din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Grand-Garanovschi” Societate cu Răspundere Limitată, Tudor Ambrosi și a fost menținută hotărârea din 14 iulie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău.

A fost încasată din contul SC „Grand-Garanovschi” SRL, în procedura falimentului, în beneficiul statului diferența taxei de stat în sumă de 7405 lei, nu mai târziu de 6 luni din data adoptării deciziei.

La 20 aprilie 2018, lichidatorul SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi a declarat recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare sunt eronate și neîntemeiate, bazate pe încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A relevat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat și prevederile art. 659 alin. (1) lit. a) Cod civil, care stipulează că nu este admisă compensarea creanțelor cu termenul de prescripție expirat or, creanța SRL „Vest-Resurs” este una cu termen de prescripție expirat, cu toate că a preluat creanța la 22 noiembrie 2011 și 28 noiembrie 2011, dar au invocat compensarea în cadrul ședinței de judecată din iunie 2016, peste cinci ani de la preluarea creanței.

A obiectat că instanța de apel a omis să dea apreciere argumentului SC „Grand-Garanovschi” SRL, în procedura insolvenței, expus în ședința de judecată din 21 noiembrie 2017, că potrivit prevederilor art. 145 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, titularul de creanțe, anterioare intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor până la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărârea instanței de insolvență, este decăzut din dreptul de a-și realiza creanțele împotriva debitorului.

Or, prin încheierea din 29 aprilie 2016 a Curții de Apel Cahul, pronunțată în cadrul procesului de insolvență față de SC „Grand-Garanovschi” SRL, a fost respinsă cererea SRL „Vest-Resurs” privind repunerea în termen a cererii de admitere a creanței în cadrul procesului de insolvență intentat față de SC „Grand-Garanovschi” SRL.

A insistat că prima instanță și instanța de apel ilegal au reținut Actul de decontare din 11 aprilie 2016 și eronat au respins Actul de decontare întocmit pentru perioada 1 septembrie 2014-3 mai 2016.

A explicat că Actul de decontare pentru perioada de până la 11 aprilie 2016 reflecta situația contabilă la această dată, însă dat fiind că prin încheierea din 29 aprilie 2016 nr. 05-2i-316-06032015 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea SRL „Vest-Resurs” privind repunerea în termen a cererii de admitere a creanței în cadrul procesului de insolvență intentat față de SC „Grand-Garanovschi” SRL, potențialul creditor SRL „Vest-Resurs” a fost decăzut din dreptul de a mai fi inclus în lista creditorilor și în tabelul definitiv al creanțelor SC „Grand-Garanovschi” SRL.

Astfel, a fost emis Actul de decontare pentru perioada 1 septembrie 2014-3 mai 2016, unde SRL „Vest-Resurs” nu mai este indicat ca având careva creanțe față de SC „Grand-Garanovschi” SRL în procedura falimentului.

La 21 iunie 2018, SRL „Vest-Resurs” a depus referință, prin care a solicitat recunoașterea cererii de recurs declarată de către lichidatorul SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi, ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 13 decembrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 182 vol. I), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele cauzei denotă că administratorul insolvenței SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Vest-Resurs”, a solicitat încasarea de la SRL „Vest-Resurs” în beneficiul SC „Grand-Garanovschi” SRL a datoriei în sumă de 370565,28 de lei și a taxei de stat în sumă de 11117 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, de către prima instanță a fost admisă parțial acțiunea și a fost încasată de la SRL „Vest-Resurs” în beneficiul SC „Grand-Garanovschi” SRL, cu titlu de datorie, suma în mărime de 20565,28 de lei. A fost încasată de la SRL „Vest-Resurs” taxa de stat proporțional sumei admise din acțiune în mărime de 616,95 de lei. A fost încasată de la SC „Grand-Garanovschi” SRL taxa de stat în sumă de 10500 de lei. În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central, au fost corectate erorile și omisiunile din hotărârea din 14 iulie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău. A fost înlocuit în alineatul doi și trei din dispozitivul hotărârii din 14 iulie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cuvintele

SRL „Vesr-Resurs” cu cuvintele SRL „Vest-Resurs” și expuse alineatele doi și trei din dispozitivul hotărârii din 14 iulie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău în redacția prin care a fost încasată de la SRL „Vest-Resurs” în beneficiul statului taxa de stat proporțional sumei admise din acțiune în mărime de 616,95 de lei, a fost încasată de la SC „Grand-Garanovschi” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10500 de lei.

Judecând apelul declarat de lichidatorul SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi, de către instanța de apel a fost respins apelul și a fost menținută hotărârea primei instanțe. A fost încasată din contul SC „Grand-Garanovschi” SRL în procedura falimentului, în beneficiul statului diferența taxei de stat în sumă de 7405 de lei, nu mai târziu de 6 luni din data adoptării deciziei.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 130 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și nici un fel de probe nu au pentru instanță judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Potrivit art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Astfel, se constată că instanța de apel la adoptarea soluției de menținere a hotărârii primei instanțe, a reținut ca temei de admitere parțială a acțiunii, faptul că la momentul încheierii contractului de locațiune a 29 de cisterne pentru păstrarea vinului-materie primă din 12 august 2014, SRL „Vest-Resurs” avea față de SC „Grand-Garanovschi” SRL o creanță în sumă de 350000 de lei, născută din contractele de cesiune a dreptului de creanță nr. 28-12/2011//YII din 28 decembrie 2011 și nr. 22-11//2011U din 22 noiembrie 2011, reflectată în evidența contabilă a SC „Grand-Garanovschi” SRL și că potrivit actului de decontare întocmit pentru perioada 1 ianuarie 2015-11 aprilie 2016, datoria SRL

„Vest-Resurs” față de SC „Grand-Garanovschi” SRL constituia suma de 20565,28 de lei.

În același timp, se atestă că ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel a trecut cu vederea și nu a elucidat argumentele aduse atât în ședința de judecată a primei instanțe, cât și în ședința instanței de apel de către lichidatorul SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi, precum că la data de 16 martie 2016 SRL „Vest-Resurs” a depus în instanța de insolvență la Curtea de Apel Cahul, o cerere de validare a creanțelor în valoare de 350000 de lei și prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de admitere a creanței conform prevederilor din Legea insolvenței, însă prin încheierea din 29 aprilie 2016 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea SRL „Vest-Resurs” privind repunerea în termen a cererii de admitere a creanței în cadrul procesului de insolvență intentat față de SC „Grand-Garanovschi” SRL (f. d. 120 vol. I).

Deși aceste argumente au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei, au fost lăsate fără examinare și apreciere atât de prima instanță, cât și de instanța de apel, nefiind constatată veridicitatea lor, cât și existența încheierii date.

Or, elucidarea aspectelor menționate, se impun a fi verificate inclusiv și din considerentul că însuși intimatul SRL „Vest-Resurs” în referința depusă la cererea de apel, cât și în referința depusă la cererea de recurs, a remarcat că SRL „Vest-Resurs” s-a adresat la Curtea de Apel Cahul cu cerere de repunere în termen și validarea creanței SRL „Vest-Resurs” față de SC „Grand-Garanovschi” SRL în sumă de 350000 lei născute din contractele de cesiune a dreptului creanță cu nr. 22-11//2011Π din 22 noiembrie 2011 și nr. 28-12/2011//YΠ din 28 decembrie 2011 (f. d. 156 vol. I).

Aici de principiu este și faptul că instanța de apel a trecut cu vederea și nu a supus verificării nici argumentele lichidatorului SC „Grand-Garanovschi” SRL, Tudor Ambrosi din cererea de apel, precum că din moment ce SRL „Vest-Resurs” a avut o creanță față de SC „Grand-Garanovschi” SRL, aceasta a avut posibilitatea reală și efectivă să ceară executarea până la momentul intentării procedurii de insolvență, cât și posibilitatea înscrierii creanței sale în tabelul creditorilor, or, SRL „Vest-Resurs” nu a fost înscrisă în tabelul definitiv consolidat al SC „Grand-Garanovschi” SRL (f. d. 121 vol. I).

Ca urmare, aspectele descrise, însă, urmau a fi cercetate minuțios de către instanța de apel, în vederea stabilirii certe și definitive a circumstanțelor relevante pentru soluționarea justă a cauzei.

În consecință, se stabilește că decizia instanței de apel nu reflectă toate aspectele importante speței, respectiv instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând-o, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Grand-Garanovschi” Societate cu Răspundere Limitată, Tudor Ambrosi.

Se casează decizia din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului insolvenței Societății Comerciale „Grand-Garanovschi” Societate cu Răspundere Limitată, Tudor Ambrosi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vest-Resurs” cu privire la încasarea datoriei, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu